TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hồ Ba Bể: Từ viên ngọc đại ngàn đến vị thế điểm đến Quốc gia và quốc tế

19:19 07/07/2025

Ngành du lịch Việt Nam đang vươn mình mạnh mẽ, và trong định hướng phát triển bền vững ấy, Hồ Ba Bể ở Thái Nguyên nổi lên như một mục tiêu chiến lược không thể bỏ qua. Với cảnh quan thiên nhiên hùng vĩ, hệ sinh thái đa dạng cùng nền văn hóa độc đáo của đồng bào dân tộc thiểu số, Hồ Ba Bể không chỉ là "viên ngọc xanh" của vùng Đông Bắc mà còn tiềm năng vươn tầm Quốc gia và quốc tế.

Một "viên ngọc" xanh giữa lòng đại ngàn

Hồ Ba Bể nổi danh là hồ nước ngọt tự nhiên trên núi lớn nhất Việt Nam, nằm trọn trong khuôn viên Vườn quốc gia Ba Bể – một trong 20 vườn quốc gia đầu tiên của cả nước. Với mặt hồ rộng gần 500ha, trải dài hơn 8km, Ba Bể được ôm trọn bởi những cánh rừng nguyên sinh bạt ngàn, núi đá vôi kỳ vĩ, cùng vô vàn thác nước và hang động độc đáo. Nơi đây không chỉ là thắng cảnh tuyệt đẹp mà còn là một hệ sinh thái đa dạng, nơi cư ngụ của nhiều loài động thực vật quý hiếm, thậm chí có cả những loài nằm trong Sách đỏ Việt Nam và thế giới.

Hồ Ba Bể: Từ viên ngọc đại ngàn đến vị thế điểm đến Quốc Gia và Quốc Tế

Không dừng lại ở giá trị sinh thái, Hồ Ba Bể còn là điểm hội tụ của những nét văn hóa đặc sắc từ các dân tộc Tày, Nùng, Dao, Mông... với phong tục, tập quán, lễ hội truyền thống và ẩm thực vô cùng độc đáo. Đây chính là lợi thế cực lớn để phát triển du lịch sinh thái kết hợp trải nghiệm văn hóa bản địa, tạo nên một sản phẩm du lịch vừa đa dạng vừa hấp dẫn.

Tuy nhiên, thực tế hiện tại, tiềm năng ấy vẫn chưa được khai thác triệt để. Dịch vụ du lịch còn manh mún, thiếu đồng bộ, sản phẩm chưa phong phú, hạ tầng kỹ thuật chưa đáp ứng đủ nhu cầu, và thiếu sự kết nối hiệu quả với các trung tâm du lịch lớn trong vùng. Điều này khiến lượng khách đến Ba Bể còn khá khiêm tốn, chưa xứng tầm với giá trị vốn có của vùng đất này.

Nhận thức rõ điều đó, đầu năm 2025, UBND tỉnh Bắc Kạn (cũ) đã phê duyệt Đề án phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí trong Vườn quốc gia Ba Bể giai đoạn 2021-2030. Mục tiêu của đề án này là bảo vệ và phát huy giá trị cảnh quan tự nhiên, lịch sử, văn hóa, khoa học của khu vực, đồng thời tạo việc làm, nâng cao đời sống người dân địa phương và thu hút đầu tư phát triển du lịch bền vững.

Hiện nay Ban Quản lý Vườn quốc gia Ba Bể đơn vị đang triển khai các kế hoạch cụ thể để xây dựng sản phẩm du lịch sinh thái, phát huy giá trị đa dạng sinh học và văn hóa, đồng thời tạo điều kiện để cộng đồng dân cư tham gia vào hoạt động du lịch, góp phần thúc đẩy kinh tế địa phương. Mục tiêu đến năm 2030 là

thu hút khoảng 450.000 lượt khách, trong đó khách quốc tế chiếm 20%, tạo việc làm ổn định cho khoảng 2.000 lao động và đảm bảo mọi hoạt động du lịch tuân thủ nghiêm ngặt quy định bảo vệ môi trường.

Phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới

Mặc dù với nhiều lợi thế, con đường phát triển du lịch Hồ Ba Bể vẫn còn đó không ít thách thức. Các dịch vụ hiện nay còn nhỏ lẻ, thiếu chuyên nghiệp, sản phẩm du lịch đơn điệu, chưa khai thác hết những giá trị văn hóa và thiên nhiên đặc sắc. Hạ tầng giao thông, lưu trú và các dịch vụ hỗ trợ còn chưa đồng bộ, chưa tạo được sự kết nối hiệu quả với các điểm du lịch lớn trong khu vực như ATK Định Hóa (Thái Nguyên) hay Hồ Na Hang (Tuyên Quang).

Một thách thức lớn khác là làm sao để phát triển du lịch mà không làm tổn hại đến hệ sinh thái nguyên bản, vừa đảm bảo sinh kế cho người dân, vừa giữ gìn môi trường và bản sắc văn hóa. Việc phát triển phải đi đôi với bảo tồn, tránh khai thác quá mức dẫn đến suy thoái tài nguyên thiên nhiên và mất cân bằng sinh thái.

Những năm gần đây,mặc dù đã đầu tư nâng cấp hạ tầng như tuyến đường nối từ trung tâm tỉnh đến Hồ Ba Bể, mở rộng đường vòng quanh hồ, cải thiện các điểm tham quan và lưu trú. Tuy nhiên, để phát triển du lịch bền vững và có tầm nhìn dài hạn, cần sự quan tâm hơn nữa của các cấp chính quyền, đặc biệt là tỉnh Thái Nguyên trong việc phối hợp xây dựng cơ chế, chính sách phù hợp và đầu tư mạnh mẽ hơn.

Để vượt qua những rào cản này, các chuyên gia và nhà quản lý du lịch đề xuất cần xây dựng quy hoạch phát triển du lịch bền vững, gắn kết chặt chẽ giữa bảo tồn sinh thái và phát triển kinh tế. Cần hạn chế phát triển tràn lan, thay vào đó tập trung đầu tư vào các điểm nhấn du lịch chất lượng cao, xây dựng sản phẩm đặc trưng như tour trải nghiệm sinh thái, chèo thuyền kayak, khám phá rừng nguyên sinh hay trải nghiệm văn hóa bản địa sâu sắc.

Đưa Ba Bể vươn tầm Quốc gia và quốc tế

Trước yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên mới, Ban Quản lý Vườn quốc gia Ba Bể cùng chính quyền địa phương đang đẩy mạnh nhiều giải pháp trọng tâm nhằm nâng tầm Hồ Ba Bể thành điểm đến quốc gia và quốc tế.

Một trong những bước đi quan trọng là tăng cường quản lý đất đai, xây dựng và môi trường nhằm bảo vệ cảnh quan thiên nhiên, đa dạng sinh học và hạn chế tối đa tác động tiêu cực từ hoạt động du lịch. Việc ứng dụng chuyển đổi số trong quản lý và quảng bá du lịch đang được chú trọng, ví dụ như số hóa điểm đến, cung cấp thông tin hướng dẫn du lịch thông minh, đẩy mạnh truyền thông trên các nền tảng mạng xã hội và hợp tác quốc tế để quảng bá hình ảnh Ba Bể ra thế giới.

Đồng thời, phát triển du lịch cộng đồng được xem là giải pháp cốt lõi. Việc đào tạo kỹ năng phục vụ, quản lý homestay, giao tiếp du lịch cho người dân địa phương được chú trọng nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ. Các sản phẩm OCOP gắn liền với du lịch như mắm tép chua, rượu men lá, khăn thổ cẩm, quà lưu niệm thủ công cũng được hỗ trợ xây dựng thương hiệu, góp phần đa dạng hóa sản phẩm du lịch và tăng thu nhập cho người dân.

Ngoài ra, việc kết nối du lịch Ba Bể với các địa phương lân cận như ATK Định Hóa, Hồ Na Hang để tạo thành chuỗi sản phẩm liên tỉnh sẽ giúp tăng sức hấp dẫn và kéo dài thời gian lưu trú của du khách. Ban Quản lý Vườn quốc gia Ba Bể cũng chủ động tham mưu xây dựng các công trình hạ tầng phù hợp, đảm bảo không làm thay đổi cảnh quan tự nhiên, không gây ô nhiễm môi trường hay ảnh hưởng đến đa dạng sinh học.

Với sự phối hợp chặt chẽ giữa các cấp chính quyền, cộng đồng dân cư và doanh nghiệp, Hồ Ba Bể hứa hẹn sẽ trở thành điểm đến du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí hàng đầu của Việt Nam trong tương lai gần, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội bền vững cho tỉnh và khu vực Đông Bắc.

Hồ Ba Bể sở hữu tiềm năng du lịch thiên nhiên và văn hóa vô cùng phong phú, đích thực là viên ngọc quý của vùng Đông Bắc. Việc phát triển bền vững, có chiến lược rõ ràng, đồng bộ và bài bản chắc chắn sẽ giúp Ba Bể vươn tầm điểm đến quốc gia và quốc tế, không chỉ nâng cao đời sống người dân địa phương mà còn bảo tồn những giá trị thiên nhiên, văn hóa đặc sắc cho các thế hệ mai sau.

Tâm An